

Stockholm den 10 oktober 2014

Finansdepartementet
Agneta Bergqvist
103 33 Stockholm

Remiss avseende Fi 2014/3332 – ”Vissa punktskattefrågor...”

Sammanfattning:

Med den nya lagstiftningen 2009, som stadgar att tillstånd till naturgrustäkter inte får ges om det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt att använda ett annat material, kommer på sikt onödig naturgrusanvändning att upphöra.

Skatt på naturgrus kommer då bara att fördyra viktigt samhällsbyggande.

Bakgrund: Finansdepartementet skriver i Fi 2014/3332: ”*Brutet naturgrus används främst som ballast för vägbyggnad, betongtillverkning och utfyllnadsändamål.*”

Av SGU:s skrift 2014:1 framgår att användningen av naturgrus för **vägändamål** har minskat från 24,1 Mton år 1994 till 1,5 Mton år 2012 och för **fyllnad** från 9,6 Mton år 1994 till 1,3 Mton år 2012.

Ett utvecklingsarbete pågår för att ersätta naturgrus i så många tillämpningar som möjligt. SBMI har fått en ändring av det vägledande dokumentet Anläggnings-AMA så att krossberg numera accepteras som rörgravsfyllnad. Därmed lär användningen för sådana ändamål minska snabbt, eftersom förlängda täktillstånd för naturgrustäkter inte medges för sådan användning.

Inte heller användning av naturgrus för vägändamål accepteras längre i tillståndsgivningen annat än i få undantagsfall i Norrland där vattenintresset är lågt och bergtäkterna få.

För tillverkning av högkvalitativ betong och torrbruk är det svårare att ersätta naturgrus, men ett branschgemensamt utvecklingsarbete pågår även här.

Naturgrusskatten torde inte ha haft stor betydelse för att minska användningen av naturgrus. Uppföljningar visar att skatten inte mätbart påverkat konsumtionen av grus.

Sveriges geologiska undersökning, SGU, har i sin rapport 2007:21 ”Fördjupad utvärdering av naturgrusdelmålet inom God bebyggd miljö” konstaterat att det inte finns något statistiskt samband mellan förändringar av naturgrusskatten och leveranserna av naturgrus. Skatten har således ett begränsat värde som styrmedel även då användningen var fri.

Däremot har ändringen av Miljöbalken 2009 med ett tillägg i 9 kap (ny 6f §¹) spelat en stor roll för den pågående snabba utfasningen av grustäkter. Länsstyrelsernas tillståndsgivning har blivit mycket restriktiv och tillstånd ges endast för användning till oundgängliga ändamål.

SVERIGES BERGMATERIALINDUSTRI

Tel 08-762 62 26 • kansliet@sbmi.se • www.sbmi.se

Box 55684, SE-102 15 Stockholm

Därför konstaterar SBMI att naturgrusskatten inte framstår som ett effektivt styrmedel inom miljöpolitiken. Den har spelat ut sin roll och den bör därför på sikt avskaffas. Den har egentligen bara en effekt, den fördyrar byggandet av broar, skolor och flerbostadshus.

De statsfinansiella konsekvenserna av att skatten slopas är marginella: intäkten uppgår med nuvarande uttag till ca 150 miljoner kronor. Detta bortfall skulle kunna täckas med en höjning av CO₂-avgiften.

Vi har en lagstiftning som begränsar användningen av naturgrus till sådana användningsområden där det inte är ”tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt att använda ett annat material”. Att dessutom i ökad utsträckning beskatta dessa oundgängliga behov förefaller vara en mindre lyckad sammanblandning mellan tvingande lagstiftning och ekonomiska styrmedel.

Med vänliga hälsningar

SVERIGES BERGMATERIALINDUSTRI

Björn Strokirk
Verkställande direktör

ⁱ Miljöbalken 9 kap 6 f §:

”Om en täkt av naturgrus kräver tillstånd eller anmälan enligt detta kapitel eller föreskrifter som har meddelats med stöd av kapitlet, får täkten inte komma till stånd om

1. det med hänsyn till det avsedda användningsområdet är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt att använda ett annat material,”